

Notícies del concurs de LLENGUA NACIONAL

Tenim una carpeta plena de retalls que ens han enviat els lectors per a «La Retallada».

Ja hi ha quatre equips per a fer la lectura sistemàtica de mediatges. Els lectors que s'hi vulguin incorporar, que escriguin a LLENGUA NACIONAL.

Tal com vam dir, examinarem dos diaris, El «Diari de Barcelona» i l'«Avui», dues revistes, «El Triangle» i «El Temps» i dos programes àudio: el d'en «Cuní» i el de notícies de «TV2» del *dia 21 de gener de 1992*.

Guardeu les publicacions, graveu els programes. Al número que ve informarem de la marxa de l'anàlisi i valoració de la llengua usada en aquests mediatges.

Solució de «Els diners del guardaagulles»

Faltes ortogràfiques i altres menudències a banda, allò que ens interessa és la frase «L'editorialista llança més fusta a la caldera». Vaig llegir l'article, la meitat fet de citacions traduïdes de l'espanyol, i en acabar tenia la sensació d'una cosa estranya. El vaig tornar a llegir amb atenció i vaig trobar la pedreta a la sabata. L'article és farcit de metàfores, començant pel títol, amb el món ferroviari com a referent. Hem d'acudir al lèxic —diccionari— d'aquest camp, però també a l'enciclopèdia, al conjunt de nocions, imatges i històries que tenim els examinadors actuals de l'article i el que tenien l'autor i el seu públic destinatari.

Ja sé què és el que no em sona! La «fusta», pensant en català sense ombres interferides, no se m'hauria acudit mai. No m'hauria sortit «fusta» sinó «llenya».

Les calderes dels trens van —o anaven— amb llenya, quan no anaven amb carbó. Això pel que fa a la terminologia carril·laire. Pel que fa a la llengua, a la memòria tinc la frase «afegir/posar/tirar (més) llenya al foc» per *avivar una discussió, fer-ne pujar el to amb nous arguments o amb més abandament expositiu.*»

És evident que l'autor volia encastar aquesta frase feta en el seu desplegament metafòric carril·laire. Com és que li va sortir «fusta» per «llenya»? Deixeu-me exposar la meua hipòtesi i digueu-me si l'encerto: en una pel·lícula els Germans Marx fan anar un tren amb la fusta dels vagons com a llenya —la situació és còmica i un punt grotesca, com la que vol reportar l'autor de l'article— i el del bigoti no para de dir, en la versió vista per aquests verals, «Mamma déra» o «Mah madera».

Entès, recordat i pensat en espanyol, ja sabem d'on surt que el periodista faci llançar (?) més fusta a la caldera.